

τύπτεσθαι τὸν ἅγιον κατὰ τε αὐχένος καὶ τῶν σιαγόνων προσέταπεν· Ἴνα μὴ, ἔφη, οὕτω τῶν θεῶν κατολιγωρῶν καὶ ὕβρεσιν αὐτοὺς ἀναισχύντως βάλλης. Ἐπὶ πολλαῖς δὲ ταῖς ὥραις τυπτομένου τοῦ μάρτυρος, τῶν ἐπὶ τῆς τάξεώς τις Ἡλιόδωρος παρεστώς, καὶ οἷα τὰ συντείνοντα τοῖς προκειμένοις ὑποτιθέσθαι βουλόμενος· Κύριε ἡγεμῶν, εἶπεν, οὐκ οἶμαι σου διαλανθάνειν τὴν περιφάνειαν ὡς ἡ τῶν λεγομένων τούτων χριστιανῶν ἀπόνοια τὰς βασάνους καὶ ἀνδριάντος οἶδε στερρότερον ὑπομένειν καὶ τὸν θάνατον ὡς ἡδὺ τι πόμα λογίζεσθαι. Ἄφεις οὖν αὐτὸς τὸ περὶ τοῦτον κάμνειν ἀνήγνυτα, τὴν κατ' αὐτοῦ μᾶλλον ἀπόφασιν ταχυτέραν ἐξενεγκεῖν προθυμῆθητι. Ἀπειρηκός οὖν τοῦ ἡγεμόνος καὶ τὴν ἐσχάτην κατ' αὐτοῦ διαμελετώσας ψῆφον ἐπενεγκεῖν, τινὲς τῶν πάλαι συνήθων καὶ φίλων τῷ μάρτυρι προσελθόντες, περιέψων αὐτὸν, περιέβαλλον, περιεπτύσσοντο, ἐλιπάρουν, ἰκέτευον καὶ τὰ συμφέροντα δῆθεν παραινέειν οἴομενοι· Μὴ παρόψη, ἔλεγον, ὦ Μηνᾶ, καὶ συνήθων φιλίαν καὶ στρατείας ἐμφάνειαν καὶ ἡδέων ἀπόλαυσιν, καὶ τὸ φύσει πᾶσιν ἡμῶν τῆς ζωῆς ἐπιπόθητον· Ὁ δὲ μάρτυς ὡς ἰὼν ἀσπίδος τὰς αὐτῶν παραινέσεις ὑπεκδραμῶν¹. Παύσασθε, ἔφη, θεομάχοι, καὶ ἑαυτοὺς νοθετήσατε μᾶλλον λυσιτελεῶς, τοῦ ἀποστῆναι

judex rursus jussit sanctum verberari in collo et genis: Ne, inquit, sic deos despiciens eos quoque impudenter affeceris contumeliis. Quum multas autem horas verberaretur martyr, adstans quidam ex cohorte Heliodorus, et veluti volens suggerere ea quæ conferebant ad proposita: Domine præses, inquit, tuam claritatem existimo non latere quod horum qui dicuntur christianorum amentia scit contemnere tormenta, vel statua fortius, et mortem reputat tanquam dulcem aliquam potionem. Mittens ergo de hoc incassum laborare, potius cito velis in eum ultimam proferre sententiam. Quum ergo defessus esset præses et meditaretur ultimam sententiam in eum pronuntiare, accedentes quidam ex iis qui olim martyri familiares fuerant et amici, ipsum demulcebant, amplectebantur, osculabantur, rogabant, flagitabant, et existimantes scilicet se suadere utilia: Ne despereris, dicebant, o Mena, et familiarium amicitiam et decus militiæ, et voluptatum fruitionem et vitam quæ est omnibus natura desiderabilis; et ne ignominiam quidem gloriæ, mortem autem vitæ anteposueris. Martyr vero tanquam virus aspidis fugiens eorum suasiones: Cessate, inquit, Dei hostes, et vos ipsos potius utiliter corrigite, ut a tanta desistatis insania: nam

¹ cod. ὑπεκδραμῶν.

τῆς τοσαύτης μανίας· μικρὸν γὰρ ὅσον καὶ ἡ πρόσκαιρος αὕτη καὶ ὑμῖν ἐπέραστος ζωὴ παρελεύσεται· μένει δὲ ὑμᾶς αἰώνια καὶ ἀτελεύτητος κόλασις· ἦν σὺν τῷ ὑμετέρῳ ἄρχοντι καὶ τοῖς αὐτοῦ βασιλευσὶν ἐνδίκως κληρονομήσατε.

3 10. Ὡς δὲ πρὸς πάντα ὁ δικαστὴς τὰ παρ' αὐτοῦ καὶ λεγόμενα καὶ πραττόμενα οὕτως ἰσχυρῶς ἀπομαχόμενον ἑώρα τὸν μάρτυρα, οὐκέτι πρὸς ἑτέρας πεύσεις, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔτοιμος γίνεται· βραχέα τε τοῖς ὁμογνώμοσι τὴν ἀσέβειαν διασκεψάμενος, τὴν τοῦ θανάτου ψῆφον ἐξήνεγκε κατ' αὐτοῦ· καὶ τὸν μὲν δῆμιον μετὰ γυμνοῦ παρίστη τοῦ 10 ξίφους, τὸν τόπον δὲ ὑπεσήμεναι ἐξω τῆς πόλεως. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ τόπος κατελήπτο¹, καὶ τῷ μάρτυρι τοῦ προτέρου στάδιου τὸ δεύτερον φαιδρότερον διεδείκνυτο, μικρὰ τοῖς γνώριμοις ἐντυχῶν καὶ εὐχῆ² τοὺς λόγους ἐπισφραγίσας, πλήρης τε εὐφροσύνης ἐπιφανείς, ἄτε τὴν ἀποκειμένην ὅσον αὐτῷ μακαριότητα φανατίζόμενος· Ἴνα καὶ εὐχαριστῶν ἀπέλθῃ πρὸς τὴν 15 οὐπὼ ὑποδεξομένην αὐτὸν³ μακαριότητα· Εὐχαριστῶ σοι, ἔλεγε, δέσποτα καὶ Θεέ· τῷ καταξιώσαντί με κοινωνὸν τοῦ σοῦ τιμίου πάθους ὀφθῆναι, καὶ μὴ δόντι με τοῖς ἀνημέροις θηρίοις βρωῖμα γενέσθαι· ἀλλὰ καθαρὰν με τὴν εἰς σὲ πίστιν ἄχρι τέλους διατηρῆσαι παρασκευάσαντι. Ταῦτα

post quam breve tempus et momentanea hæc vobisque cara vita præteribit; manet autem vos æternus et qui nunquam desinit cruciatus; quem cum vestro præside et ejus imperatoribus indispicemini.

10. Quum autem vidisset judex martyrem tam fortiter depugnare adversus omnia quæ ab ipso fiebant et dicebantur, non amplius ad alias interrogationes sed ad ipsam ferendam se parat sententiam: et quum breviter cum iis qui erant ejusdem sententiæ in impietate consultasset, capitis ultimam in eum tulit sententiam; et lictorem quidem adesse jubet cum nudo ense, significavit vero locum extra civitatem. Quum autem perventum esset ad locum et martyri priore stadio secundum ostensum esset illustrius, postquam notos parum convenisset et verba sua precibus obsignasset, apparens plenus lætitia, ut qui repositam sibi beatitudinem visione apprehenderet, ut etiam gratias agens abiret ad lætitiā mox eum recepturam: Ago tibi gratias, dicebat, Domine Deus, quod me dignatus sis conspici socium pretiosæ tuæ passionis, et non dederis devorandum bestiis agrestibus, sed effecisti ut perpetuo puram in te servarem fidem. Hæc quum dixisset et genu flexisset, ad plagam ei gladio inferendam perrexit. Post plagam autem

¹ cod. κατήληπτο. — ² cod. εὐχῆ. — ³ cod. αὐτῷ.